

Förord

Helene Ehriander & Maria Nilson

Det har nu gått ett decennium sedan Helene Ehriander startade den första sommarkursen vid Litteraturvetenskapliga institutionen på Växjö universitet, som idag heter Institutionen för film och litteratur vid Linnéuniversitetet. Det började med en kurs om Astrid Lindgrens författarskap, vi fortsatte med att bli det första universitet i Skandinavien som erbjöd en universitetskurs fokuserad på J. K. Rowlings Harry Potter-böcker och har under årens lopp skapat ett tiotal kurser som fokuserat på exempelvis barn- och ungdomslitteratur, chick lit och romance samt vampyrfiktion.

Utbudet av distanskurser ökar för de flesta lärosäten, men för ett flertal universitet är det först nu som den stora satsningen sker. Vissa universitet har haft en satsning på distanskurser, men tvingats att avveckla en del av dem då de blivit alltför tidskrävande och haft för dålig genomströmning, men sammantaget ser vi en ökning av antalet distanskurser i hela Sverige. Sedan Helene Ehriander startade den första sommarkursen om Astrid Lindgrens författarskap 2006 har efterfrågan på och utbudet av distanskurser hos oss bara ökat och vi har idag fler kurser på distans än vi har på campus och sommarterminen har blivit lika stor som vår- och höstterminen. Vad är då poängen med att ha nätbaserade kurser? En fördel för ett universitet på småländska höglandet är naturligtvis att utbildningarna kan erbjudas studenter från hela landet.

Naturligtvis kräver en nätbaserad kurs att undervisande lärare skaffar sig kunskap om och utnyttjar de tekniska resurser och verktyg som vi idag har till vårt förfogande. Idag har alla LNU:s kurser, även de som går på campus, en lärplattform som både undervisande lärare och studenter kan använda, men det är sällan lärplattformens möjligheter utnyttjas fullt ut. Under dessa tio år med sommarkurserna, då vi gått från lärplattformen First Class, via Moodle till dagens MyMoodle, har en snabb utveckling skett och vi har idag tillgång till tekniska lösningar som inte var tillgängliga när vi startade. Samtidigt är verktyg just verktyg. En viktig erfarenhet är att verktyg både måste testas och finslipas för att verkligen vara till nytta.

En utmaning har varit att bemöta de studenter som sökt sig till dessa kurser. Vi har under årens lopp sett allt tydligare att sommarkurserna lockar till sig en heterogen studentgrupp och vi möter såväl de studenter som via en sommarkurs för första gången läser vid ett universitet, som lärare och bibliotekarier som ser kurserna som ett sätt att kompetensutveckla sig under en sommarledighet.

När vi fick tillfälle att göra ett jubileumsnummer av HumaNetten fick vi nöjet av att kontakta både gamla och nya kolleger och fråga dem om de ville medverka. De flesta av oss som undervisar på sommarkurserna och som skapat kurser för sommarterminen, forskar inom samma fält som vi undervisar om. Detta nummer innehåller alltså dels artiklar om att undervisa på nätet, dels artiklar som på olika sätt för forskningen om barn- och ungdomslitteratur samt populärfiktion ett steg vidare.

I två artiklar diskuteras olika aspekter av att undervisa på nätet. Helene Ehriander och Maria Nilson beskriver hur arbetet med sommarkurserna utvecklats och hur, bland annat,

examinationen förändrats under årens lopp och Magnus Eriksson diskuterar de utmaningar och möjligheter som det innebär att undervisa i kreativt skrivande på distans.

Övriga artiklar är på olika sätt kopplade till de olika sommarkurser vi haft under dessa tio år. Många av artiklarna handlar om barn- och ungdomslitteratur. Emma Tornborg analyserar bilderboken *En liten stackars liten haj* av Mårten Sandén och Per Gustavsson, där också barnets upplevelse av boken står i centrum. Hilma Olsson diskuterar flickskap och agens i sin artikel om Lewis Carrolls *Alice in Wonderland* genom att lyfta fram romanens olika metafiktiva nivåer. Martin Hellströms artikel handlar om dramatik för barn där han genom att jämföra två dramer från två olika epoker analyserar hur förhållandet mellan människa och natur framställs och vilken världsbild dramerna innehåller. Ålder och maktförhållanden mellan barn och vuxna står i fokus i Malin Alkestrands artikel om Harry Potter-böckerna, medan Eva Nordlinder i sin artikel diskuterar en av fantasy-genrens paratexter genom att analysera ett antal olika omslag. Helene Ehriander diskuterar i sin artikel Astrid Lindgren som beundrad författare, celebritet och ikon.

I Linda Piltz artikel går vi över till populärfiktionen. Hon fokuserar på den fjärde delen i Millennium-serien, nämligen David Lagercrantz *Det som inte dödar oss* och jämför skildringen av Lisbeth Salander med hur hon framställs i Stieg Larssons trilogi. Hon diskuterar hur karaktären Lisbeth Salander utvecklas från en komplex och mångfacetterad karaktär till att bli en betydligt enklare och mer statisk. I Maria Nilsons artikel är det genren romance som står i centrum. Hon diskuterar hur folksagan "Skönheten och Odjuret!" på olika sätt återberättas och omtolkas i dagens romantiska underhållningslitteratur. I Anna Höglunds artikel knyts dåtidens populärfiktion samman med vad vi kan kalla en modern klassiker när hon analyserar Charlotte Perkins Gilmans *Den gula tapeten* och Edgar Allan Poes *Ligeia* med fokus på dess vampyrer.